

doc. PaedDr. Dáša Porubčanová, PhD.

Katedra školskej didaktiky

Vysoká škola DTI

**OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU
(VEDECKÚ MONOGRAFIU)**

Meno uchádzačky: PaedDr. Ing. Kateřina Bočková, Ph.D., MBA

Názov habilitačnej práce (vedeckej monografie): *Domáci vzdelávaní*

Vydavateľské údaje: Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. 136 s. ISBN 978-80-7598-824-9.

Relevancia témy a štruktúra publikácie: V predkladanej monografii autorka rieši aktuálnu a zároveň špecifickú oblasť vzdelávania. Vedecky vymedzuje zásadný význam vzdelávania pre rozvoj osobnosti jednotlivca. Poukazuje na dynamicky sa meniace štandardy vo vzdelávacom systéme a zdôrazňuje výber základnej školy ako kľúčový moment v živote detí a ich rodičov. Autorka ďalej rozvíja myšlienku, že v dnešnej dobe existuje alternatíva tradičného vzdelávania v podobe domáceho vzdelávania. Vzhľadom na význam tejto oblasti zdôrazňuje potrebu venovať domácemu vzdelávaniu patričnú pozornosť.

Posúdenie obsahovej stránky: Monografia je členená do deviatich hlavných kapitol, pričom autorka v úvodnej kapitole detailne predstavuje domáce vzdelávanie a jeho praktické aspekty, založené na aktuálnom legislatívnom rámci. V ďalších častiach sa venuje historickému prehľadu vývoja individuálneho vzdelávania od starovekej doby až po moderné formy domáceho vzdelávania, pričom skúma aj motívy rodičov, ktorí sa rozhodujú pre túto formu vzdelávania, a to často kvôli nespokojnosti so súčasným stavom verejného školstva.

Rodičia, ktorí považujú vzdelávanie svojich detí za svoju priamu zodpovednosť a nie ako povinnosť štátu, sú ďalším dôvodom pre uprednostňovanie domáceho vzdelávania. V rámci svojej práce autorka rozoberá pedagogické zásady a stratégie, ktoré sú aplikované v domácom vzdelávaní, a podrobne popisuje rôzne fázy a etapy tohto procesu.

Šiesta kapitola sa venuje analýze predností a obmedzení domáceho vzdelávania, vrátane porovnania individuálneho prístupu a socializačných aspektov vzdelávania, ako aj role rodiča oproti profesionálnemu pedagógovi. Čitateľom je ponúkaný priestor pre rozvoj vlastných postojov k domácemu a tradičnému vzdelávaniu, pričom autorka prináša aj medzinárodnú komparáciu na túto tému s dôrazom na situáciu v USA a vybraných európskych krajinách.

Pozitívne hodnotím spracovanie záverečných kapitol, kde sa autorka venuje predstaveniu výskumných zistení o domácom vzdelávaní v Českej republike, kde dosiaľ chýbala vedecká štúdia zameraná na využívanie informačných a komunikačných technológií. Tieto poznatky odkazuje na výskumné zistenia Pospíšilovej (2019), ktorá vyzdvihuje kľúčovú úlohu IKT a participáciu v rodičovskom vedení. Autorka v rámci opisného výskumu poskytuje detailný pohľad na fungovanie Základnej školy v ČR (Březová). Vysvetľuje význam podporného systému pre individuálne vzdelávaných žiakov, zahŕňajúci online platformy ako Moodle a Skype.

Domáce vzdelávanie, hoci je stále výzvou pre mnohých, je v tejto publikácii rozsiahlo a prehľadne analyzované a na vedeckej úrovni diskutované.

Posúdenie výskumnej časti

Metodologicky autorka pri analýze teoretického ukotvenia problematiky využila metódy deskripcie, dedukcie, indukcie. Monografia dosahuje stanovené ciele a predstavuje obsiahly teoretický aj praktický základ tak pre odbornú verejnosť, ako i každého, kto sa zaujíma o vzdelávacie procesy a domáce vzdelávanie.

Posúdenie formálnej stránky: Autorka práce správne cituje a parafrázuje teoretické zdroje, pričom využíva autorský plurál a dodržiava pravidlá etického citovania v rámci celého textu. Text je prehľadný a spĺňa požiadavky kladené na formálnu stránku v podobe habilitačnej práce – monografie.

Otázky pre diskusiu:

1. Žiadam autorku, aby počas diskusie poskytla svoje stanovisko k domácomu vzdelávaniu na Slovensku a v európskom vzdelávacom systéme za ostatné 2 roky.
2. Z pohľadu konkrétnej aplikácie na vybranej strednej škole navrhla odporúčania pre rodičov žiakov stredných škôl, vzdelávacie inštitúcie v odbornej príprave pre výučbu praxe, ktoré by mohli byť záujemcom o túto formu vzdelávania užitočné.
3. Predstavte komisii svoje výskumné štúdie a ich výsledky, ktoré nadväzovali na monografiu.

Záver

Autorka je uznanou expertkou v oblasti odborného vzdelávania s prienikom ekonomických predmetov a manažmentu. Vyzdvihujem jej bohaté portfólio vedeckých prác, ktoré zahŕňajú: monografiu, vysokoškolskú učebnicu, skriptá a množstvo štúdií publikovaných na domácej aj

medzinárodnej úrovni, WoS, Scopus. Jej aktuálny výskumný záujem sa sústreďí na otázky odborovej didaktiky.

Predloženú vedeckú monografiu **Kateřiny Bočkovej, Ph.D**, v rámci habilitačného konania, ako i predložený habilitačný spis, spĺňa požadované kritéria na tento typ prác a po úspešnej obhajobe **navrhujem habilitantke udeliť** titul **docent** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Odborová didaktika.

20.1. 2024

V Dubnici nad Váhom

doc. PaedDr. Dáša Porubčanová, PhD.